

Агууехэ Сталин—илалтымнай туг

(Зооветеринарна институтдай коллективэй суглаанһаа)

Бурят-Монголой Гүрэнэй зоо-ветеринарна институтдай актыва зал найндэрэйхэр шэмгэлдэхэй. Институдай профессорнууд, багшанар, студентнууд, хүдэлмэришд ба албахаагад ажалшадый депутадудай Улан-Удын городской Советдэй ба Городской районой Советдэй депутадудай кандидатууды дэбжүүлгэдэ зориулагдан хунгалтануудай урда тээхи суглаанда ерөбд.

Суглаан дээрэ сэрэгэй кафедрин начальник полковник Каравкин түрүүлэн үгэ хэлэбэ.

—Манай социалистическэ гүрэнэй асари ехэ амжалтанууды бүхы дэлхэй хаража байна. Коммунистическэ партия хүтэлбэри дорно, ажалшадый агууехэ вожь ба дагша нүхэр И. В. Сталиной уда-ридалга дор советскэ арад эдэ амжалтанууды туйлаа. Советскэ арадай ба бүхы дэлхэйн ажалшадый вожь ба дагша нүхэр Иосиф Виссарионович Сталиний ажалшадый депутадудай Улан-Удын городской Советдэй депутадый манай түрүүлшын кандидат болгон дэбжүүлхы дурадханаб.

Сугларашад энэ дурадхалынь нэрмээ альгаташалгаар утгаба.

Институдай ветеринарна факультэдэй студент нүхэр Болховов трибуна дээрэ гарана.

—Дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Конституци зохионон, манай агууехэ илалтанууды зоригжуулаха ба эмхидхэшэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай агууехэ туг баригша нүхэр Иосиф Виссарионович Сталиний ажалшадый депутадудай Улан-Удын городской Советдэй депутадый кандидат болгон дэбжүүлхэ тухай дурадхалынь бүхы зүрхэнһөө баяртайгаар дэмжэнэб.

Эдэ үгэнүүдэнь нэрмээ альгаташалгаар утгаглаба.

Тэрэнэй мүлээр ветеринарна

факультэдэй студент нүхэр Матренин үгэ хэлэбэ.

—Манай зол жаргалынь зохион байгуулаха агууехэ Сталиний ажалшадый депутадудай Улан-Удын городской Советдэй депутадый кандидат болгон дэбжүүлхэ тухай дурадхалынь манай курсын студентнуудэй үмэнһөө дэмжэхэ золтой байнаб. Агууехэ Сталиной нэрэ хадаа бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй, эб найрамдалай түлөө бүхы тэмсэлдэй илалтата туг мүн. Манай хүн бүхэн хунгалтануудай болоодо өөһэдэньгөө голосууды түрэл нүхэр Сталиной түлөө угаа ехэ баяртайгаар үгэхэ байна. Нүхэр Сталиной нэрэн эрхимээр нуралсаха ябадалда студентнууды зоригжуула.

Нүхэр Сталиной кандидатуры дэмжэжэ, студент Кисенков, политэкономин багша Могордоев, ахалаша лаборант Шевлякова үгэ хэлэбэ. Тэдэнэр агууехэ Сталиной үнэн соратник, СССР-эй Министр-нүүдэй Советдэй Түрүүлэгшын Орлоло, большевикскэ партия ба советскэ гүрэнэй элита ехэ ажал-буулаха нүхэр Вячеслав Михайлович Молотовы Улан-Удын городской Советдэй депутадый кандидат болгон дэбжүүлхы дурадханаб.

Энэ дурадхалынь сугларашад нэрмээ альгаташалгаар утгаба.

Ассистент Васильев үгэ абана.

—Сталинска Конституцар намда олгоһон агууехэ эрхы эдлэн, би хадаа Ленин—Сталиной партия үнэн хубуун, марксизм-ленин-измын үндэһэ нурунуудай кафедрэ даагша, түүхын науганууд

дай кандидат нүхэр Василий Иванович Шагиловы ажалшадый депутадудай Улан-Удын городской Советдэй депутадый кандидат болгон хунгуулин № 16 округоо дэбжүүлхы дурадханаб, — гэжэ тэрэ хэлэнэ.

—Нүхэр Шатилов хадаа манай институтдай үнэнхэ хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн мүн. Тэрэ хадаа марксизм-ленинизмын үндэһэ нурунуудай кафедрэ даагшаар хүдэлмэрилэхэ зуураа, ерэдүйн мэргэжэлтэды идеино-теоретическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ ябадалы ударидаа. Өөрынгөө коллективэй дунда угаа ехэ нэрэ хүндэтэй байна.

Үгэ хэлэнэ доцент Балков, зоотехническэ факультэдэй студент отличник Черников гэгшэд нүхэр Шатиловый кандидатуры халуунаар дэмжэбэ.

Институдай директорэй орлогшо доцент Василий Родионович Филипповы хунгуулин № 10 округоо ажалшадый депутадудай Улан-Удын городской депутадый кандидат болгон дэбжүүлхы доцент Суетин дурадханаб.

Нүхэр Суетинэй дурадхалы институтдай ВЛКСМ-эй комитетдэй секретарь нүхэр Иванов дэмжэбэ.

Хунгалтануудай урда тээхи суглаан хадаа нүхэр И. В. Сталиний, В. М. Молотовы, В. И. Шатиловы ба В. Р. Филипповы ажалшадый депутадудай Улан-Удын городской Советдэй депутадудай кандидатууд болгон дэбжүүлхы нэгэн наалтайгаар тогтооб.

Тус суглаан дээрэ институтдай ахалаша багша Андрей Григорьевич Давыдов хунгуулин № 33 округоо, кафедрэ даагша Иван Андреевич Спирихов хунгуулин № 64 округоо ажалшадый депутадудай Улан-Удын городской депутадый кандидат болгон дэбжүүлхы нэгэн наалтайгаар дэбжүүлгэдэб.

Шалы аялалт архим стахановец Лаша Птуев гэгшэ ялсал эрхим хамтарай прокуппи бүтээн гаргана Энэ жэлэйнгээ даалбарынь поляр хара соо 110 процент дүүргэе. Зураг дээр: Нүхэр Л. Птуев тэд олгожо байна. М. Минеевэй фото.

Мүрөөсөөнэй гшааг...

Республикын финансова органуудай хүдэлмэрилэгшэд нутагай Советүүдтэ хунгаха хунгалтануудай үдэрэй хүндэлдэл дэлгэрхэн социалистическэ мүрөөсөөндэ оолоод, горьтойхон амжалтанууды туйлаха байна. Ахын аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажалын налог татабари суглуулха жэлэйнгээ түсэб дүүргэе.

Тинхэдэ, Хойто-Байгалай аймагай финансистууд ноябрийн 15-да хүдөө ажалын налогой 50 процент дүүргэжэ байһан аад, 76 процент дүүргэжэ, мүрөөсөөндэ түрүү нуури эзэлсэжэ ябана. Тэршээ, Тарбагатайн, Байгал-Күлүн аймагуудай финансова хүдэлмэрилэгшэд түрэдөө олзо дохдо оруулха жэлэйнгээ түсэбүүды 80—90 процент дүүргэе.

Эдэ аймагуудай финансова хүдэлмэрилэгшэд Сталинска Конституциин үдэр хүрэтэр налог суглуулха түсэбөө сүм дүүргэжэ, энэ түххэтэ үдэрүе утгахан.

Н. Спицын.

Гасковой габьата ажаа

Убур-Зөөхэйнь сельпогой бэлдэхгэ нүхэр В. Т. Гасков нутагай Советүүдтэ хунгаха хунгалтануудай үдэрэй хүндэлдэл социалистическэ мүрөөсөөндэ ороходоо элэб түрэлэй түххэй эд бэлдэхгэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ уялга абана. Энэ уялгага нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна.

Д. Данилов.

США-гэй Правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн нсто

Хэблэлэ мэдээлэлэй ёһоор, энэ оной мартын 7-до генерал Макартур № 5 циркуляр гаргана. Дэлхэ Восток тушаа Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай Приговорор 1948 оной ноябрыта тодорхойлогдохон хэблэлтэдэ байха ябадалһаа японско сэрэгэй гол гэмтэды болзорһоон урид сүлөөлэхэ гуримы өөрынгөө дур зоргоор тогтоохон байна.

Энэнтэй дашарамдуула, Вашингтондохи СССР-эй Посольство США-гэй Гүрэнэй Департаментда майн 11-дэ ба августын 25-да нотонууды эльгээгээ, тэдэн соогоо, Советскэ Правительство хадаа дээрэ дурсагдан Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналы байгуулха тухай хэлсээ эблэн Макартур дээрэ заагдан хуули буса явчулгануудта США-гэй Правительствын анхаралы хандуулан ба Макартур хуули буса циркуляры болуулха хэмжээнүүды абаха гэжэ дурадхана байгаа.

Июнийн 8-най ба сентябрийн 15-най харюу нотонууд соогоо США-гэй Правительство энэ асуудал тушаа СССР-эй нотонууды буруушааха гэжэ нэлэн ба Макартур тунхаглан циркуляры болуулха хэмжээнүүды абаха арсахан юм.

Ноябрийн 8-да Макартур штаб болбол долоон жэлэй болзороор түрмэдэ хаагдахаар сүлдэгдэн Мамору Сигемичү гэгшын болзорһоо урид сүлөөлхээ байһан тухай мэдээсэл Мамочү Сигемичү болбол агрессивнэ лае японско милитаристнууд үүдхэ хэрэгтэ гэмтэй сэрэгэй гол гэмтэды нэгэнинь мүн гэжэ мэдээжэ байна.

Сигемичү болзорһоо урид хуули бусаар сүлөөлхээ байһантай дашарамдуула, Вашингтондохи СССР-эй Посольство США-гэй Госдепартаментда нмэ ухатай ното эльгээгээ гээл:

«Советскэ Социалистическэ Республиканы Союзай Посольство Советскэ Правительствын даалгаварар США-гэй Гүрэнэй Департаментда нмэжэ мэдээсэхэ золтой байна.

Энэ оной ноябрийн 8-да генерал Макартур штаб Японийн милитаристска бүлэгэй үмэнһөө агрессивнэ дай үүдхэн ябадалда гэмтэй японско сэрэгэй гол гэмтэды нэгэн, Дэлхэ Восток тушаа Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай Приговорор ёһоо долоон жэлээр түрмэдэ хаагдахаар 1948 оной ноябрыта заагдан сүлдэгдэн Мамору Сигемичү гэгшын энэ оной ноябрийн 21-дэ түрмэһөө болзорһоо урид сүлөөлхээ байһан тухай мэдээсэл толилоо. Дээрэ дурсагдан Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай составта СССР-эй США-гэй, Великобританийн, Хи-

тадай, Францин, Голландия, Канадин, Австралиин, Шинэ Зеландия, Индин ба Филиппин гүлөөлгөшд ороһон байгаа.

Сигемичү сүлөөлгэ хадаа генерал Макартур энэ оной майн 7-ной хуули буса № 5 циркуляртай зохилдуулан хэлдэхэнь, Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай сүлдэгдэн сэрэгэй гэмтэды болзорһоон урид сүлөөлхэ түрмэ генерал Макартур энэ циркуляраар дур зоргоор тогтоож байгаа.

Дээрэ заагдан циркуляр гэгшын генерал Макартур хуули буса ябуулануудынь Дэлхэ Восток тушаа Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналы байгуулха тухай хэлсээ эблэн ба энэ Трибуналай Уставта, тэршээлэн «Дэлхэ Восток дээрэхэ сэрэгэй гэмтэды абаха, сүлдэхэ ба хэлэхэ тухай» Дэлхэвосточно Комиссин 1946 оной апрелин 3-най шийдэл бэрлэ зүрхшэн ябалда мүн ба жэл Холбоото Штадуудай Правительствын анхаралы Советскэ Правительство энэ оной майн 11-дэ ба августын 25-най нотонот соогоо хандуулан ба дээрэ дурсагдан циркуляр болуулхы дурадхана байна.

Приговорай гүйсэхэлгэдэ оролдоһон хууль японско сэрэгэй гол гэмтэды болзорһоон урид сүлөөлхэ ябадалы Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай тавьша, Дэлхэвосточно Комиссин 1946 оной апрелин 3-най шийдэл бэрлэ зүрхшэн ябалда мүн ба жэл Холбоото Штадуудай Правительствын анхаралы Советскэ Правительство энэ оной майн 11-дэ ба августын 25-най нотонот соогоо хандуулан ба дээрэ дурсагдан циркуляр болуулхы дурадхана байна.

Дээрэ дурсагдан хууль японско сэрэгэй гол гэмтэды болзорһоон урид сүлөөлхэ ябадалы Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай тавьша, Дэлхэвосточно Комиссин 1946 оной апрелин 3-най шийдэл бэрлэ зүрхшэн ябалда мүн ба жэл Холбоото Штадуудай Правительствын анхаралы Советскэ Правительство энэ оной майн 11-дэ ба августын 25-най нотонот соогоо хандуулан ба дээрэ дурсагдан циркуляр болуулхы дурадхана байна.

Дэлхэвосточно Комиссин шүүд-оронуудай: Австралиин, Бельгиин, Великобританийн, Голландия, Индин, Канадин, Шинэ Зеландия, Пакистанай, Филиппин ба Францин правительствуудта дээрэ дурсагдан нотонот буулгабаринууд эльгээгээ.

Гэхэтэй хамта, энэ нотонот буулгабарине Пекиндохи СССР-эй Посольство Хятадай Аралай Представителн Аралай Центральна Правительствода дамжуулан үгэбэ.

БУРАГШАДЫЕ ФЗО-гэй НУРГУУЛИНУДТА ЭМХИТЭЙГЭЭР АБАХА

Арадуудай агууехэ вожь нүхэр И. В. Сталиной үсхэлээр, ССР Союзай Верховно Советдэй Президиум 1940 оной октябрийн 2-то гүрэнэй ажалай резервүүды байгуулха тухай Указ баталһан байгаа. Тэрэ гэгшэр миш арбан жэл үнгэрөө. Тус Указы дүүргэлтэ болгон, мэргэжэлтэй залуу кадрнууды бэлдэхэ талаар манай орон соо айхабтар ехэ хүдэлмэри хэжлэн байна.

Хэдэн мянган, миллион залуушууд ажалай резервүүдтэ хургуулинуудта хуража, оньһото техникы теоретическэ ба практическэар шудалһан хүдэлмэришд болоод, арадай ажалын бүхы халбаринуудта ажаллахаар үгтөө. Хэрбээ бүхы орон соо абана хаа, ажалай резервүүдтэ хургуули дүүргэн хэдэн олон хүнүүд Социалистическэ Ажалай Геройн ба Сталинска шагналай лауреадай үндэр нэрээр гэдэ хүртлэн байна.

Тинхэдэ, Эсэгэ ороноо хамгаалһан дайнда шэн зориг харууланай ба габьяа байгууланай түлөө хэдэн олон хүнүүд Советскэ Союзай Геройн нэрээр гэдэ хүртлэн байна юм. Гансахан социализмын иланан ба коммунизмын шэлжэн орожо байгаа манай орон соо эдэ бүтэдин туйлагдажа болохо байһанынь мэдээжэ.

Арадай ажалын бүхы халбаринууды мэргэжэлтэй аад, залуу кадрнуудар хангана талаар манай республикын ажалай резервүүдтэ хургуулинуудта багасбэ хүдэлмэри хэжэн байна. Республикын ремесленнэ, түмэр замтай училищинуудта болон ФЗО-гэй хургуулинуудта мэргэжэлтэй залуу кадрнууды бэлдэхэ хэрэгтэ областной партияна, советскэ ба профсоюзна организацинууд ехэн туһаламжа билэнэтэй үзүүлэн ба үзүүлжы байна. Үнгэрэн арбан жэлэй туршада мэргэжэлтэй 24 мянган залуу хүдэлмэришд ажалай резервүүдтэ хургуулинуудта бэлдэхгэдэ, республикын промышленна болон транспортна предприятинуудта ажаллахаар эльгээгдэн байха юм.

Тэдэнэй олонхын мүнөө стахановцууд, үйлдэбрийн новаторууд болонохы. Хэдэн олон хүнүүд инженернууд, техникуудэй мэргэжэлүүды шудалаа. Тинхэдэ олонхын хүнүүд промышленна болон транспортна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд хүрээрөө ургаа.

Республикын ажалай резервүүдтэ хургуулинууды гансахан энэ жэлдэ 1880 хүн дүүргэлтэ, мүнөө промышленна предприятинуудта ажаллажа байна Гансахан түмэр замтай 1 училищида хураһан 50 гаран залуу кадрнууд Лениной орденот паровозо-вагонно заводто хүдэлмэрилжэ, хүсэтэ паровозууды бүтээсэ. Тинхэдэ, түмэр за-

М. ВАСИЛЬЕВ, БМЦСР-эй ажалай резервүүдтэ Управлениин начальни.

нүүдэй хургуулинууд багасбэ хүдэлмэри хэжэн байна. Республикын ремесленнэ, түмэр замтай училищинуудта болон ФЗО-гэй хургуулинуудта мэргэжэлтэй залуу кадрнууды бэлдэхэ хэрэгтэ областной партияна, советскэ ба профсоюзна организацинууд ехэн туһаламжа билэнэтэй үзүүлэн ба үзүүлжы байна. Үнгэрэн арбан жэлэй туршада мэргэжэлтэй 24 мянган залуу хүдэлмэришд ажалай резервүүдтэ хургуулинуудта бэлдэхгэдэ, республикын промышленна болон транспортна предприятинуудта ажаллахаар эльгээгдэн байха юм.

Тэдэнэй олонхын мүнөө стахановцууд, үйлдэбрийн новаторууд болонохы. Хэдэн олон хүнүүд инженернууд, техникуудэй мэргэжэлүүды шудалаа. Тинхэдэ олонхын хүнүүд промышленна болон транспортна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд хүрээрөө ургаа.

Республикын ажалай резервүүдтэ хургуулинууды гансахан энэ жэлдэ 1880 хүн дүүргэлтэ, мүнөө промышленна предприятинуудта ажаллажа байна Гансахан түмэр замтай 1 училищида хураһан 50 гаран залуу кадрнууд Лениной орденот паровозо-вагонно заводто хүдэлмэрилжэ, хүсэтэ паровозууды бүтээсэ. Тинхэдэ, түмэр за-

май транспортта, машина бүтээгшэ заводто болон бусад олон предприятинуудар тус хургуулинууды дүүргэжэ олоороо хүдэлмэрилжэ. Тэдэнэй олонхын ажалай бүтээсэ эрид дээшлүүлжэ, стахановцын хүндэт нэрээр гэдэ хүртөөд, хара соогоо эхэн хэмжээнэй салин хүлэ олодог, баян байдалтай хүнүүд болонохы.

Ажалай резервүүдтэ хургуулинуудта мүнөө 2000 шахуу хүн хуража байна. Ремесленнэ училищинуудай болон ФЗО-гэй хургуулинууд хадаа гоё найханаар шэмгэлдэн ба бүхы түхээрлэгшэд дүүрэн хангагдаһан, эгээл найгэр байранууд соо нээгдэнхэй. Тэндэ нуралсалай базанууд гүйсөөр түхээрлэгшэй. Учебнигүүд гүйсэд би. Мастерской бүхэндэ ороходо хэрэгтэй зэр зэмсгүүд элбэгээр байдаг. Манай хургуулинууд мэргэжэл эхэтэй мастернуудар ба хурагшадаар гүйсэд хангагдаһан байна. Түүрү стахановцууд ба новаторнууд хургуулинуудар ябажа, өөһэдэньгөө дүршл тухай лекци болон элдхэлхүүды уншадаг болоо.

Түмэр замтай № 2 училищи, ФЗО-гэй № 7 хургуули республика соогоо нуралсалай эрхим заведениүүд гэжэ тоологдон. Түмэр замтай № 2 училищи 3 дахбар байшантай. Тэндэнэ нуралсалай кабинетүүд, уншалыг хэл, библиотекэ болон шухала хэрэгтэй түхээрлэгшэд нуралсал-үйлдэбрийн мастерскойнууд нээгдэнхэй.

Тус хургуулинууд занятия ябуулжа байха зуураа, энэ жэлэй

үнгэрэн 10 хара соо өөһэдэньгөө мастерскойнууд соо хэдэн арбад мянган түхэригшэй промышленна продукция бүтээн гаргана байха юм. 33 паровозууды ба 380 вагоонууды зааһарилжа, 95.139 түхэриг олзо олоһон байна. Тини, зарим хурагшад ехэн хэмжээнэй салин хүлэ олоһон байна. Жэшээнь, хурагша Климов 1200 түхэриг, Дегтярёв—1400 түхэриг хүрээр харадаа салин хүлэ абана. Иймэ жашэнууд олон би. Гүрэнэй тэдхэмжэ дээрэ хуража байгаад, нмэ ехэ салин хүлэ абаха ябадал манай оронһоо ондоо тээ байгааһегүй, байхашегүй.

Манай хургуулинууды дүүргэд, мүнөө промышленна болон транспортна предприятинуудта хүдэлмэрилжэ байһантай дундаа стахановцуудай нэрээр гэдэ хүртлэн түрүү хүнүүд тон олон. Жэшээлхэдэ, 1942 ондо паровозой машинистын туһалагшын мэргэжэлтэйгээр училищи дүүргэн Д. О. Олькинов стахановска ажадаараа суутай хүн болоһон тула, мүнөө ВЛКСМ-эй Железнодорожно-райкомой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилгэшэ болгогдон дэбжүүлгэдэ.

1949 ондо ремесленнэ училищи дүүргэжэ, 6-дахы разрядтай мэргэжэл олоһон Г. М. Хабалов Улан-Удын деподо хүдэлмэрилхэдөө, үдэрэйнгөө нормы 2—3 дахин дүүргэжэ байгаа һан. Мүнөө энэ нүхэр машина бүтээгшын Уфимска техникумдэ эрхимээр хурана. Тинхэдэ, Мария Баранова гэгшэ 1949 ондо училищи дүүргэд, мүнөө вагоонууды болон автотормозууды шалгалта болгогдон дэбжүүлгэдэ, хара бури 1000 гаран түхэриг салин хүлэ абана. Иван Васильевич Шестаков гэг-

шэ Улан-Удын депогой машинистын туһалагшар хүдэлмэрилхэ зуураа эрхим стахановцуудай нэгэн болоо.

Ремесленнэ училищинууды болон ФЗО-гэй хургуулинуудта хураха хүсэгшэдэй тоо улам олшоорно. Жэшээнь, № 2 ремесленнэ училищида энэ жэлдэ 200 хүний абаха ёһотой байгааба. Тэдэ, эндэ нуралсалай хүсэжэ мэдүүлгэ баригшадэй тоо 600 үлүүтэй болоод байна. Тэдэнэр барандаа шахуу 7—8 классууды дүүргэн залуушуул юм. Мүн нимжүү байдал № 7 ФЗО-дэ би.

Тинхэдэ, зарим училищинуудай болон ФЗО-гэй хургуулинуудай хүдэлмэри мүнөө үеын эрилтын ёһоор шөөл шэнхэлдэн табигдаагүй байхан гэмшэлтэй байна. Судно-зааһарилгын заводой директор нүхэр Востокской гэмээр, тус заводой дэргэдхи ремесленнэ училищида нуралсалай ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон мунгаар табигданхай. Нүхэр Восток энэ училищида материалын ба эмхидхэлэй туһаламжа отго үзүүлнэгүй. Иймэ байдалы саашаа нэгшын үдэр тэсэжэ болохогүй. Юб гэгшэд, судно-зааһарилгын заводто электросварщикууд, котельщикүүд олоор хэрэгтэй байха юм.

Республикын фабрично-заводской болон горнопромышленна хургуулинуудта хураха залуушуулы таталга мүнөө боложо байна. Энэ хүдэлмэри эмхитэйгээр үнгэрлэгдэхэ ёһотой. Нутагуудтахи комсомольско организацинуудай хамта манай түлөөлгөшэд хүдөөгэй залуушуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэжээр ябуулжа байна. Тинхэдэ тус хургуулинуудта найн

дураараа ержэ хураха хүнүүд тоо нелонхидо орхолод тон болоо. Тэдэ, найн дураараа ержэ хураха гэгшэн хүнүүды табигуудггүй колхозуудай правлениин хүнүүд түрүүлгшынээр үзэгдэнэ. Энэ уга

Ингэжэ правительствын тогтоилы эблэжэ байһан ябадал манжа Кабискин, Бичурин аймагуудта би. Мүн тэршээлэн Ямалын аймагһаа (аймгүйсэхкомой) рүүлгш нүхэр Филиппов, Хамгаалын аймагһаа (аймгүйсэхкомой) рүүлгш нүхэр Шулунов, Кэсүтүн аймагһаа (аймгүйсэхкомой) рүүлгш нүхэр Лечкин ажалай резервүүдтэ хургуулинуудта нмэ хүний мүнөөдэр хүртээр гэдэ гэгшэдүй байһан. Энэ аймагтэ советскэ органууд бэлбол манай Управлениингэ ошонхо түлөөлгшэд бодото туһаламжа үзүүлэн байдалы усааха татагшадары хэмжээ абаха бээ найлагдана.

Тинхэдэ, гүрэнэй ажалай резервүүдтэ хургуулинуудай хүдэлмэришэдэй үмэн тэн харюулаа тэй зорилгонууд табигдана. Тэдэнэр коммунизмын агууехэ бариганууды бүтээсэхэ эрдэм мүнэжэлы дүүрэн шудалһан, элдхэлтэй, залуу кадрнууды политическэ ба техникескээр хүмүүжүүлжэ Энэ орондоо үгэхэ ёһотой байна. Тинхэдэ хүдэлмэрилхэ байһан дутуу дунданууды ойро-саг соо усдаха, хүдэлмэрилхэ ангийн залуу үгшын политическэ хүмүүжүүлхэ ёһотойбд.

Энэ харюулаагай ба хүнүүд зорилгонуудта манай систем хүдэлмэрилхэ ажалтай ажалтанууд дүүргэжэ байһанһаа хэмжээ ажаг нэжэж байнагүй.

Жолчо-Кюриин элидхэлнээ

найрамдал сахиха тухай
аанууд» зөхөгдсөн ба то-
лоон, мун тусхай делегаци-
нэгийн олон орнуудай
ментуудта ба правительст-
та дамжуулан үгнэн бай-
маше, делегацинуудай зар-
маше абтагуй. Зариманин
нь болобошье, тэднэй ба-
ни дуралхалнуудыг буруу
айлан, зарим ушарта эдэ ду-
салуудыг найшаагдахан ба
эв байна.

түрүүшын хандалганы бүхы
дай гражданинуудта инфор-
мэцэ хараа болодлоо абаа
ууга үнэтэй байба. Гэхэтэй
тус хандалга хадаа энэ тэ-
лөөлөөсөөсөө политикын жи-
най толдорхойгоор мэзэжэ
айрга боломжые бидэнэртэ
эв байна.

маше, бүхы дэлхэй дээрэ эб
иналай хүсэнүүдые сааша-
агуулахатай ба эмхидхээ-
тай, «хүйтэн дайн» улам
урсадаба.

ордоно бомбо ухаалан зо-
руу тухай «аягуй мэдүүлгэнүүд»
зэбсэг үйлдэлбэрхилэ тухай
эй президент Трумэнэй за-
агшын тушаа Жолио-Кюри ингэ-
лээ зэбсэ;

архой ба яаралтай асуудал
нь шухлаа байгаа. Тиймэ
нь байхан юм. Тиймэ асуу-
маше байна гэжэ бидэнэр
эб ёһотойбди. Энэ хадаа
эй зэбсэг болон хүнүүдые
идалгын бусад түхэлэй
зэбсүүд тухай асуудал мун.
Энэ хэрэгүүдэй 3 министр-
Берин, Бирнс ба Молотовоор
ной декабрин 27-до Моск-
агадан хэлсэн дотор атом-
эй зэбсэг тухай хэлэгдэһэн

эв хадаа атомна зэбсэг,
хүүдые олоор усадхаха бу-
ны гол түхэлэй буу зэбсэ-
ациональна зэбсэгжэлгээнэ
абадалда шүглүүлэгдэнэ
дуралхалнуудыг найруул-
Нэгдэмэл Нахануудай Ор-
адаа байгуулагдаха комис-
рийнэ байна.

ийлэнэ гэдна, баталаг-
злэсэнүүдээр хангагдаха.

рэн би болохо аюулта гуламта
мун!

Орон бүхэндэ дайнай пропаган-
гандын бүхы формонуудыс хорихо
тухай асуудал зүбшэн хэлсэхынь
эб найрамдалай тала баригшалай
Бүхэдэлхэйн Хоёрдохн конгрессэй
делегадуудыс гуйха гэһэн Саг үр-
гэлжин комитэдэй бюорогой праж-
ска заседанин шиндхэбэри тухай
Жолио-Кюри хэлэбэ.

Саг үргэлжин энэ пропаганда
хадаа сэргэй психоз биш болох,
шайн зайлшагүй юм гэжэ хүнүү-
дыс этигүүлхэ ба дэлхэйн шэнэ
хайнда асарха хүсэний политиктэ
моральнаар зүбтүүлхэ гэжэ нэ-
гэн доро оролдоно.

Пропагандистнуудай худал үгэ-
үүдэ ба хардага бидэниие наа-
уулуужа шадхагүй, ушарын, ма-
най үгэнүүд ба хэрэг хоёрой хоо-
рондо аабһар байха гэжэ бидэнэр
этигүүбди. Эб найрамдалай тала
баригшад хадаа гүрэнэй ямар нэ-
гэн тодорхой байгууллаалтэ дага-
гын гэжэбди гэнэгүй, арадуудай
жаһуухалан ба өөрынгөө дара
үсэслөөр гүрэнэй байгууллаалта бо-
лон правительствыс шэлэжэ олохо
абадалань наад хэхэ зорилгоор
полишинхид ба гэнжэгүй нөхөй
адууд болохыс хүсэсгүй. Манай
ансахан зорилго хадаа уласхоо-
ондын наналыс саг соонь нэр-
рэхэс ябадал болоно.

Манай уялга хадаа дайнай
эмтэ пропагандата эсэргүү хайра
амгүйгөөр тэмсэхэ ябадал боло-
о, гэхэтэй хамта, бидэнэр ара-
дуудай хоорондох амгалан хаян
арилсаа тогтоохр ябадалда ту-
лахыа албихыс ябуулгануудыс
айшааха ёһотойбди. Энээн тушаа
Эгээлэмэл Напанувдай Организа-
циин Устав болбол ороонуудай
хоорондох экономика ба куль-
турна харилсаануудыс хүгжээг
хүгжэ тодорхойгоор хараална. Иймэ
арилсаанууд гүрэнэй байгуула-
алдаа дуудилдангүйгөөр бүхы оро-
онуудай хоорондо байха болохо
а байха ёһотой гэжэ бидэнэр
эсэлонобди, ушарын, дэлхэй ха-
лаа экономика "единэ бүхэл"
байна.

Экономическа нормальна харил-
саануудыс тогтоохо замда шэнэ
хүгжэс һаадууд биш болгогдоо наа,
эдийн шалтагаанууд үсэгдэлээр
идэ адляар мүнөөдэр дахилаа
арадууд байна.

Арадуудай аюулгүй байдалыс
хүгжэ зорилготой ямаршыс
өмжжэсүүдыс, "Маршаллай түсэб"
гэжэ мэтын зүйлчүүдыс бидэнэр
айруулхы ёһотойбди. Нэгэдэмэл
айруулхы Организацциин Устав-
зүришэһэн бүхы юумыс бид-
эр эйрүүлхэ ёһотойбди.

Культурна харилсаанууд хадаа
адуудыс хоорондонь түргэнөөр
инилсуулха ябадалда тнхалан,
тон худал нанал бодол ба өйл-
мжыс зайлуулха байһаниин
олдорхой байна. Наукин ба техни-
ка хоорондох харилсаан
болбол эб найрамдал сахиха
эргэтэ тон таатай условинуудыс
айгуулха ябадалда бүхы хэмжээ-
р тнхалан, прогрессе хурда-
а байна.

Хэдэн үдэрэй урда тээ Нэгэдэ-
мэл Напануудай Организацида
американска гүрэнэй секретарь
эссоней дурдахалан, агресси
гүгэй тэмсэхэ түсэб тухай Жо-
лио-Кюри хэлэбэ. Энэ шэнэдхэн

Ноябрийн 17-ной үдэр

ВАРШАВА, ноябрийн 17.
(ТАСС). Эб найрамдалай тала ба-
ригдай Бүхэдэлхэйн конгрессэй
аг үргэлжин комитэдэй түрүүлэгч
Жолио-Кюриин элидхэлэй һүү-
рөөлш, Польшын делегат профессор
эсеполь Инфильд үгэ хэлэбэ. Би-
нэрэй хоорондо, зүүн зүгэй ба
аруун зүгэй делегадуудай хоорон-
до эндэ "түгээр хүшэгэ" байхагүй
жэ тэрэ хэлэбэ. Гүрэнэй байгуул-
лын асуудалаар манай наналууд
арахагүй байжа болохо юм, гэ-
шэны бидэниие нэгэдхэхэ байһан
үмэтэй сасуулахда эдэ илганууд
эс бэшэ байна.

Бидэнэр бүхы дэлхэй дээрэ эб
найрамдалыс хүсэсэбди. Эб най-
мдал илахэ гэжэ бидэнэр этигэ-
бди.

Бүхы дэлхэй дүүрэн соностожо
илгаа эб найрамдалай шанга голос
дэлхээ. Варшаваа гаража бай-
ндань би омогтой ба золтой бай-
б. Гитлеровецүүдэн хандаргаг-
шан Варшава хадаа зохёон бүтээ-
б ба байгуулаха гэһэн хүнэй эбдэр-
гүй дүра зоригтой памятник мүн.
Барилга хэжэ байһан арад хадаа
эб найрамдал илаха юм, тэрэй
гү байгуулһан бүхы юумэниин
ээлэхэс нуража бутархагүй гэ-
э этигэхэ ёһотой.

Хүнүүдыс юодаха талаар эрдэм-
тэдэй өөһэднй хэһэн нүгэ зэбсэгэй
рэгэлгэдэс дайн хадаа цивилиза-
цие олон зуун жэлээр гэдэргэнэ
дэлхон ба хэлэсгүйгүгэй гэсалан
болон, хандаргал асарха гэжэ
хүсэ эрдэмтэдэй ойлгохо сагынь
лоо. Дэлхэйн арадууд дай хүсэ-
тгүй гэжэ, эбэй ёһоор шиндхэхэ

Угуйбалтын үндэнэ хуурын "хонго" эрхы усадхаа гэлэн оролдо болоно гэжэ Жюлио-Кюрин элээ.

Эб найрамдал сахиа шухала гиндхээринууд соо нэгэн ханалай байхы туйлаха гээш—юуб эхэлээ, кишалтаар үгэ дууламтэй олонхиды туйлаха гэжэ нэдээ ээш, харин элдэб янзын системүүдэй хоорондо хани харилсаатый туйла тээш эрмэлзэхэ гэлэн удатай байна.

Манай түрүүшын конгрессэй үүлээр болоһон бүхы событиууднаа, ООН-эй Уставта халдала хадаа эгзэн аюулта, хүшэр үндэ зүйлхүүдэй нэгэн мүн гэжэ и тоолоноб.

Манай гол зорилгонуудай нэрининь юуб гэхэдэ, Нэгэдэмэл ашануудай Организациин болотоу ставта, арадуудай өөнэдэнь дуадаахана ба тэдэнэй эрмэлзэлгыг арууллан Уставта бусажа ошхоһон оролдолго болохо ёһотой.

Эб найрамдалай тала баригшаы абуулгануудын дайнай түсүүдыне хизаарлахааа гадна, тэринин олонхи ушарта эбэнэжэ мүнөөдэр бидэнэр баталжа дааха байнаб. Дай үүдэхэгшэд үүдэ манай абуулгануудай амалтыне юуэжа шадахагүй, мүн өнэдэньгөө зохиһон, үхэлэй түсүүдэй элдэрэн бутархаа байһннаа айжа сошоролһоноо ноулаа шадахагүй байна Тэдэнэгаа эхээр айн хүрлэжэ, үнэн сэхэ хуи хүнүүдэй зэбүүрхэмээр хэмээнүүдыне хэрглэнэ.

Дай үүдэхэгшэдэй эдэ бүхы бура ашануудта эсэргүүсэн, эб найрамдалай тала баригшад эб найрамдалай түлөө эрид шууд тэмнэ. Эб найрамдалай тала баригшад хүсэрхэлгын замаар аючанай, тэдэнэр хандаргаха ба алаха гргээр эб найрамдал баталхы сэнэгүй.

Эб найрамдал хамгаалха таар эрид сэхэ ба үнэн зүб хэмжээудыне абажа байгаа уласхооронин бусад организацинуудыне дамхээ тухай асуудалыне бидэнэр тажа үзэхэ байнабди.

Конгрессэй хүдэлмэринин дүн дааа дэлхэйн арадуудта хандалан урба байха ёһотой гэжэ Жюлио-Кюрин түгэхэлдөө мэдүүлбэ.

Яа, тэрэшэлэн конгрессэй резолюцинууд арадай Ассамблейнууэр харагдаха ба баталагдахуудотой. Олон тоото делегацинууд парламентнуудта, правительствонудта, тээшэлэн Нэгэдэмэл Нануудтай Организацила хандажа олохо байна Танай һунхага конгресс ба комитет болбол ажалуулгын шэнэ формонуудыне олошадаха гэжэ би этигэнэб.

Хүнүүдэй үзэлэн гасалан болонгүүдыне хэбэрэн үлөөжэ зотонгогүй байна. Хүнүүдэй гартаа һанан байгаалцин хүсүүдэдэ дэлгөөгөө усалхаа ябадалда хүнүүдэй зориулхыне зүшнээжэ тохогохой байна. Эб найрамдалтай лөө үнэн сэдхэхээр ба үнэн бөөр тэмсэлэг тулалаа, бидэнэнай дайсадхаа хүсэтэй байхабдилайда илалтаар эсэргүүсэжэ хандаха уласхоорондын ханал дэрэлэне сар соонь нэргээжэ тэнэр шадахабди.

Жюлио-Кюрин элидхэлэй һүүр конгрессэй делегадууд үгэ ээбэ.

Мүнөөнэй засэ тани

Олошогүй тинмэ асуудалнууд байхгүй гэжэ, хоёр системэ амгалан хажаа шадаха гэжэ, наука болбол "мар хүшээ тухай" үлбгэрэ найажа шадахагүй гэжэ эрдэмтэд түрүүмэлэй ойлгохо ёһотой.

Эрдэмтэдэй голгоо эндэнээ бүхы хэсэй дүүрэн соностог лэ. Бүхы хүдэлэй тулала хэтэ мүнхэдөө эб найрамдалай голос соностог лэ.

Итальянска делегат католическа шашеник Андреа Гаджеро нигээлхэбэ:

Мүнөөнэй байдалаар сошорлоһон олон миллион итальянска католидай ба олон зуугаад саяениин хэсэй ханал болодыне би энде мүнхэлэб. Дай үүдэхыне эрмэлзэлэн энүүд хадаа өөнэдэньгөө аюулта туй түсүүдыне бэлүүлхын тула нийн церковини нэрэ хүндышыне гэгдлэхэ гэжэ оролдоло.

Бидэнэр элдэб янзын орунууднаа эбди. Бидэнэр элдэб янзын шанн шүтэдэг байнабди, гэзшыне бичиге бүгдэмэний гансахан зорилго нэгэдхэнэ. Олон миллион хүдэд, ядаржа зобохон олон миллион үүд манай үгыне хүлээнэ. Элдэб ханн шүтэдэг хүнүүд бүгдээрөө таар жасгас. Бидэнэр хоорондоо хөө холо байнабди, гэзшыне бидэргөөр эмхэнэсэлбди. Бидэнэр эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ бүрин хандэхэлэн байха ёһотойбди.

Французска делегатка Эжени Габриел нэрэмэе алгыташалан дорто буна дээрэ гарана. Делегадууд халуунаар хүсэжэ абананайнь хөө польско арадта ба польско советтөлөстөвда баясхалан хүржэ

[illegible]

дуртай хүн зонхилж 30 найрамдал-
дугуйт юм. Конгресссэй делега-
дыг халуунаар угтажа абаха
нь түлөө эдэ сэгсгүүдүе ба Ва-
ршава дамжуулан үгэнэб.

Польшын элдэб районуудһаа ерэ-
х эхэнэрнүүдэй делегагин засада-
гийн гол соо ороно Тэдэнэр наци-
змынаа гэдэ һайхан хубсаһа үмэлэ-
х Конгресссий Президиумд хан-
гаа, тэдэнэр "Эб найрамдал! Эб
найрамдал! Эб найрамдал!" гэжэ
ингээр хашхарна. Конгресссий де-
легууд польско эхэнэрнүүдые
өмөө алыгаташалгаар уттаа.

Делегацийн гешүүдэй үмөнзһөө
укукова үгэ хэлээб.

Ийдэнэр, польско эхэнэрнүүд —
дэлэмэришээд, тарышад, оюун бо-
лой ажалай худалмэрилгэшээд,
нүүнд ба намгад, эб найрамдалай
ла баригшадый Бүхэдэлхэйн
ёрдоху конгресстэ үнэн зүрхэ-
нгөө амаршалаа хүргэхын тула
онгой бұхы заха хизаар бүринхөө
эсбля.

Хайн гэзшэ юу байһаниие поль-
ск эхэнэрнүүд һайн мэлэхэ. Ойро-
озоххи хүнүүдһээ хэн нэгые гэ-
зшэгүй язгышы хүн делегаткунуудай
нда байхагүй. Дайнай ба эзем-
гын бузар аюулые мэлэхэгүй
эшыбе булэ Польша дотор байха-
б миллион эршүүл, эхэнэрнүүд
үхибүүд Польша дотор үхэжэ
ёороо, миллион хахад үхүбүүд
эсгээгэ гэжээ, үншээрөө Гар-
даһан гарза хохилод, шуһан ба
осон хүрөө бэш гү?

Эб найрамдалай тала баригшадый
хээдэлхэйн Хоёрдоху конгрессые
наршалхаар намтай хамта ерһэн
эхэнэрнүүдэй үмөнзһөө, мүч
конголыско Урыада гар табинан
Эб найрамдалай түлөө гэмсэхээр
д шийдэнхэй байһанаа харуул-
10 миллион польско эхэнэрнүү-
үмөнзһөө би хэлэнэб

Польско эхэнүүд ба үхүбүүд би-
ниене, бүхы дэлхэйн эхэнүүд ба
нүүдные шэнэ дайнай аюул зобо-
һоо абарха һайн аргуудые
гресс олжо шадаха байха гэжэ
эзэгтгөөр этигэн, биденэр гэртэ
цахманай.

ДЭЛХЭЙН ЗАСЕДАНИ

н хүнүүдэй сэдхэхыле татан,
тан нимэ ушарые оршон бай-
бүхы үе саг соогоо дэлхэй
гүйгү байха.

тохголыско Уряа дээрһээ
карагдаба гэхээд, обшествын
хэлтэ тушаа, шажан ба куль-
тушаа тон элэб языын үзэл
лай баримталгад хүнүүд бүхы
хэй дээрэ эб найрамдалай хэ-
э туһалха тодорхой дурадхал-
наар үгээ ойголсожо, үнэ-
шэ шадаха байба Бүхы дэлхэй
э амгалан байлал бэхжүүлгэ
туһалха дурадхалые, ямаршы
г ноурунуудай зүгһөө хэлэлхэн
гашые хаань. бидэ советскэ
үүд саашааа дэмжэхээр бэлэ
абхы...

дэлхэйн шэнэ дэйн үүдэ рүүч-
дугташажа байна. Үүдыемнай
хүй эблэхэ саг ойртоо гү, али
э үүдэ гү гэжэ гү абаралдай
ананай хэрэггүй. Харин дайо-
ууллаа хэмжээ абха хэрэгтэй.
азарай бүхы байгуулыдые ба
гые бүрин эдлэжэ байгаа хү-
ээр захиргааагдадаг экэ
аад, 30 миллион хүн зонтой
алон зүүн жэлэй түүүхэтэй он-
нэгэ өронине, манай хараһаар
ар хэдэхэн нарын твоша соо
хэй нанлархай ба үнэхэ шан-
у болгобо. Ажалла тон дура-
гэжэ эгээн ажалһа аралдуудай
а алдаршанан тус арадай го-
лууд, эртэ урды: культурын па-
тигуудынын газар дээрһээ хю-
ажа, полинууд ба нуганчу
г галдагдан, дэбһэгдэжэ бай-

нимэ байдал Кореядэ заабод
оллоодо ёһотой байгаа гү? Ко-
ск асуудал гэдэг эб найрам-
й ёһоор шиндхэгдэхэ аргагүй
гаа гү?—гэжэ асуугаад, Л.
ев нигажэ хэлэб: корейскэ
дал гэдэгые эб найрамдалай
р шиндхэ гэжэ Советскэ
хэдентэ дурадхалан байха

ммэ дурадхалчууд Хойто Ко-
нышые зүгһөө хэдэн дахин
һэн байгаа. Бүн һая Инди-
премьер-министр Неру «ко-
ск асуудалыне» кореецүүдэй
дынь хабаадлалданаар, Ко-
н хуби заяалта наанагаа та-
г Хитадай хабаадалгатай.
эб найрамдалай ёһоор шинд-
тухай дурадхал оруулһан
да Гэбшье, агрессор халда
райрамдалай эдэ дурадхалчу-
хээрэгсэгзэггүй, төршлэлэн Нэ-
уэд Нанануудай Организаци
асуудалыне эбай ёһоор шинд-
шэнэ арга бэлдомжые дэмже-
һөө галда, мүч ООН-хй тү-
халха хэһэн дайнай ябуулгы
нүжэрөөхэ ябадал дэмжэһэн

ГЭЖЭГЗЭГЗЭДИМЭ 4-ДОХИ НОУТА)

УРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНЧ

ной ноябрьнь 22. 3.

(Үргэлжлэлийнх 4-дэх нүүрт)

Стахановецуудай Бүхэсөө
түрүүшын зүблөөн дэ
И. В. Сталинай үгэ үзлэ

Тема 10